

ABONAMENTUL

Prin an . 24 Cor.
Prin jum. an . 12 :
Prin 1 lună . 2 :

Prin de Duminecă
Prin an 4 Cor. — Pen-
de România și America
10 Cor.

Prin de zi pentru Ro-
mania și străinătate pe
an 40 franci.

TRIBUNA

REDACȚIA
și ADMINISTRAȚIA:
Deák Ferenc-utca 20.

INSERTIUNILE
se primesc la adminis-
trație.

Manuscripte nu se ina-
polază.

Telefon pentru oraș și
comitat 502.

Două libertăți.

(*) Amfibiile cari au ieșit la suprafață din valurile tulburi coalitioniste fac de ris țara și contribuie ca în politică vaza ungu-
nilor să se știrbească din ce în ce mai tare și cavalerismul tradițional să se transforme în odiu.

În plină dietă, se știe, preotul catolic flock a strigat moarte împotriva — valahilor și ne-a pus în vedere o fabrică de — înghii, să fie cu ce ne — spânzura!... Ugron »a mormăit« că ministrul de externe Aerenthal este un — mōgar (cecece a necesitat apoi ca marele săcuiu să meargă în delegațiuni și acolo să-și retracteze — bălăria)...

Iar ieri Rabonbanul, marele patriarh al săcuiilor, s'a năpustit asupra raționalităților, punându-le în vedere — spânzurătorile... Cum era el să se lase mai pe jos de tinerul săcuiu Nagy György, care strigase lui dr. Maniu că pe el trebuia honvezii să-l sfășie (la Panade) cu baioneta...

Iată marea duplicitate, iată cum înțeleg parlamentarieni maghiari libertatea față de — naționaliști! La ei libertatea pentru noi înseamnă — ștreang!

Cel care reprezintă însă mai curat tipul neaș unguresc, este Barabás Béla, fiul ilustru al — Golgotei.

El a crescut în preajma »țărânei sfinte a celor 13«. Deja din tinerețe a declamat pe locul de execuție a »martirilor«. Kossuthizmul cel mai încarnat la el este fire, nu re-

zultat al educației și instrucțiunii. În anii din urmă nimeni ca el n'a cutreerat mai mult țara pentru a propaga evanghelia lui Kossuth. El se culca gândindu-se la libertate, visa de egalitate și se scula pe buze cu — frățietatea.

Ca să arate că el n'are decât un idol: poporul, — a apostrofat chiar pe M. Sa, în plină ședință a dietei... Nu-i păsa de nimeni, căci se știa sub scutul imunității de mandatar al »națiunii«.

Cu un cuvânt, poza ca reprezentant al democrației și dorului de libertate.

Dintru început însă, noi am observat că are două feluri de concepțiuni asupra libertății popoarelor: o libertate pentru unguri și alta pentru celelalte neamuri din patrie!

Ungurilor să le fie adecă permis tot: să apostrofeze pe M. Sa și întreaga Viena, să inzulte steagul negru-galben, să spargă scaune și tribune în parlament, să nu dea dare nici cătane... Românilor însă și celorlalte naționalități, le este permis numai cecece vrea Kossuth.

Iar ce vrea Kossuth și toate căpeteniile partidului său, s'a văzut încă pe când ei erau în opoziție: voturile românilor. De când au venit la putere și-au dat apoi și mai bine arama pe față. Prigoniri mai sălbatice n'a îndurat poporul român decât acum, de când sceptrul puterii e în mâna kossuthiștilor. Și lui Kossuth Ferencz îi revine meritul că împotriva lui dr. V. Lucașiu a trimis la Beiuș pe ovreiu Kardos Árpád, hoțul care a nenorocit o lume întreagă de bogați și săraci.

Și în privința asta însă tot Barabás a pus vârful. Am spus deja, mai alaltăieri, că venind la Arad (unde anul trecut pășise rușinea să fie trântit chiar în consiliul comunal), a făcut declarațiuni privitoare la Austria și la noi, naționalitățile.

A ținut adecă să-și explice, în chip indirect, schimbarea la față. Austria e bogată, e tare, s'a convins despre asta de când, ca președinte al delegației, umblă mai des la Viena și pe mare și la masa împărătească stă la dreapta M. Sale... Ungurii nu se pot deci lua în coarne cu austriacii fără ca ei să tragă scurta. Să fie deci cu răbdare, să muncească pentru a se întări și după aceea vom vedea ce-om face...

Așa a vorbit leul sălbatic de odinioară.

Dacă s'a domolit însă în ce privește Viena, pentru că sub Fejérváry s'a convins și el că nu-i de glumit cu puterea — sulitelor oștirea M. Sale, este cu atât mai îndrăcit față de noi. Ne plecăm Vienei, par a zice leii kossuthiști, dar pe naționalități avem să le punem sub genunchi. Iar Barabás are, între unguri, marele merit de a fi descoperit chipul de subjugare a noastră. Dacă ofițerul de jandarmi Szederkényi a scris ministrului că românii sunt »o hordă sălbatică«, el, Barabás, care a tuns pe atâția români proști, de ce nu ar spune ce are pe inimă?! A declarat-o deci pe față, sincer, cum îi șade bine unui ungur care se respectă, că românii și așa nu înțeleg însemnătatea reprezentanței naționale, comitatul Aradului să fie deci redus la două cercuri electorale, în loc de șapte, câte sunt

FOIȚĂ ORIGINALĂ A TRIBUNEI.

Cronică feminină.

Tipuri ideale.

De Marilina Bocu.

Viața noastră, a femeilor a devenit de o vreme încoace un adevărat tumult. Timpurile s'au schimbat și cu ele și oamenii. Civilizația a străbătut în toate locurile văzând cu ochii, progresele sunt uluitoare și de aci însufleșirea aceea generală de a ține sus, tot mai sus, acolo unde e lumina cu flacăra mai limpede, mai strălucitoare, volm perfecția supremă, idealul.

Pe vremuri femeia era privită mai pe urmă și în toate, tot ce aparținea de ea atârna de punctul secundar. Astăzi însă femeia se află în prima linie și forța lucrurilor educația ei a intrat în ordinea chestiunilor importante. Nu numai că a pierit sclăvia dar evoluțiile civilizației au dat naștere unei astfel de întorsături, încât chestia feminină, tendința de a ameliora situația femeii în societate și a-i estinde drepturile, preocupă forțamente, în timpul de față, cugetele cele mai savante.

În Europa, afară de Turcia, nu e stat în care feminismul să nu fi luat proporții și încă destul de mari. În Anglia, Germania și Franța mai ales, s'a ținut recordul, acolo s'a agitat mai mult și mai cu spor chestiunea femeii. În timpul din urmă un suflu puternic a venit de peste ocean și se pare că idei și mai sănătoase au prins a se înrădăcina, ajutând în mod simțitor bunelor

intenții. Americanele au dat tonuri în multe direcții și pentru că rezultatele s'au constatat foarte serioase și folositoare, s'a pornit curentul în sensul de a se fixa temeiul educației feminine cu inspirații la americana.

Ne aflăm însă în timpuri mai critice poate, decât pe vremea sclăviei tocmai prin faptul că schimbându-se lucrurile, vreau ceva bun astfel că nevolte cum suntem a ne întoarce privirea în toate părțile, — lipsa unui templu unic, — îndrăsnim multe, încercăm de tot felul, adunăm câte se poate și pășim atât de greu, cu atâtea sforțări!

De aceea viața femeilor culte în specia, a devenit un lanț de nesfârșite preocupări și sbuciumări. Am voi să fim de toate, nu vrem să neglijem nimic, ne arde sufletul să fim în rând cu toate competențele și totuși ce drag ne-ar fi să nu trecem marginea, mai departe de care ni se știrbesc însușirile gingășilor ce ne împodobesc firea feminină.

Am vrea să fim și emancipate și cu furca în mână. Dar cum să isbuțim? Iată greul cumpenii și de aci și frământarea de a parveni totuși să ajungem ținta aceasta. Educația actuală ia toate măsurile sub forma aceasta. Germanele în primul rând se pare că au reușit mai mult sau mai puțin să pună în relief calități cari de altfel ar trebui să ne facă atenție la tot pasul. Cine a avut norocul să călătorească și să se oprească mai mult în Germania poate afirma svonul despre marele avânt ce l-a luat educația femeii, în partea localului, adevărind cu dovezi, admirabilele rezultate.

Acum, americanii din nou, vin cu părerea de

a fixa tipul ideal al femeii. Ei volesc ca femeia să aibă, sub ornamentele moderne și de puțină valoare ale corsagiului, — inimă cât mai bine înarmată pentru viață. Flexibilă tuturor sporturilor, întărită cu lecturi sănătoase, să fie menageră și filosofă, să știe găti bine un fel de mâncare călărind fără teamă cal năvăș, să știe a le ținea frâu, fiind într'u toate bărbatului său o asociată, nu povară chiar cât de frumoasă s'ar putea părea.

Un artist, colaborator la marele jurnal american »New-York Herald« a avut ideea de a crea nou tip de tânără fată; desemnul lui e o siluetă particular originală fiind prototipul unei noi generații. Potrivită de statură, cu forme armonioase, îmbrăcând de preferință costumul »tailleur«, cu jachetă și fustă scurtă, cu pălărie simplă, practică, de formă clasică americană, — să aibă îndrăzneala a stăda tot și cum ar zice un om de treabă, să-și fie ea șie și de ajuns; să facă la rând pe femeia de casă, pe bucătăreasa, să știe face gimnastică, scrimă, să înoate, să joace tenis și să știe totuși a îmbrăca cu șic și-o toaletă de rigoare. Artistul a botezat creația cu numele »Fluffy-Ruffies« sau în traducere cam apropiată (Cioc și unghii). De îndată ce și fu botezată, Statele-Unite fu inundate cu laudele și portretele Fluffy Ruffies. Marele a jurnal, a deschis chiar un concurs. Era vorba să se găsească tipul încarnat, perfect asemănător, celui ideal, creat de artistul Wallace Morgan și cea mai Fluffy dintre toate ce se prezentau era hotărât a fi recompensată cu un trusou în valoare de 2000 de dolari. — New-York Herald anunțase: »Noi nu voim a organiza un concurs de frumseță ci

azi... Tot așa să se facă și cu celelalte comitate românești și s'a înlăturat astfel primejdia națională...

Nici un ungar n'a exprimat mai strălucit mentalitatea ungurească. O selbătacie pe terenul ideilor, ca și aceasta a lui Barabás, nu s'a mai auzit din gura altui bărbat politic... Barabás cu gândul trăiește încă tot pe stepele Aziei. El își închipue și azi pe unguri ca sub viziri: stăpâni absoluți. Pe naționalități le consideră drept horde cucerite, pe care ei, cavalerii Aziei, au dreptul să-i ducă, legați în șir de șea, la târgul de sclavi.

Și vorbește astfel despre românii din comitatul Aradului, cari au ales patru deputați, dând bărbătește piept împotriva tuturor blăstămățiilor administrative, respingând arginții lui Iuda și tocana candidaților unguri.

Vorbește astfel el, care fusese delegat de Cameră să cerceteze alegerea dela Baia de Criș și care s'a convins că în sufletele are țaranul român, cât știe să rabde pentru a trimite în dietă reprezentanți naționali.

Ce mentalitate pot să aibă și ce sentiment ne pot păstra ungurii cari nu ne cunosc deloc, cari au auzit despre noi doar atâta, că la 1848 am pustit satele ungurești și pe unguri i-am tras în țepă?!

N'avem să-i reproșăm însă nimic lui Barabás. El s'arată demn de idealul său Kossuth Lajos. Paginile istoriei ne sunt martori, că și el, croul care a declamat prin Engliera și America despre sfânta libertate, ca guvernator al țării a ridicat furci pentru naționaliștii doritori de libertate și egalitate.

Când reprezentanții românismului au vrut să se înțelegă cu el și să asigure drepturi și poporului român, Kossuth n'a vrut să știe de români, ci a zis că afacerea se va rezolva cu — *sabia*. Ajungând în strămtoare, în vara anului 1849, adevărat, în dieta dela Seghediu ne-a oferit cea mai largă autonomie națională. Cine mai putea să creadă însă omului cu două concepțiuni despre libertate?!

Tot așa: se mai poate oare considera democrat și iubitor al libertății popoarelor Barabás, care pretinde să li-se reducă naționalităților și din actuala împărțire electorală (făcută nu se poate mai mizerabil, asta a recunoscut-o și Ugron!) iar »provinciile maghiare, cu mai multă inteligență să trimită în dietă mai mulți reprezentanți...«

Șimț de dreptate este acesta? Se pot oare numi reprezentanți ai principiilor liberale bărbații politici cari profesază astfel de idei?

Poate fi numit *modern* statul condus de astfel de politicieni?

Nu-s niște mizerabili ori niște nenorociți românii cari dau încrederea lor unui partid cu astfel de șefi?

Nu este oare nobilă acțiunea întreprinsă pentru demascarea acestor fel de irozi politici?

Se mai poate tolera în mijlocul Europei propagandă ca aceea alui Barabás și tovarășii săi de interese?

Björnson, când s'a decis să rupă masca de pe obrajii celor mai tirani oligarhi, n'a întreprins oare o acțiune de sanare a moravurilor politice, de europenizare a Ungariei?

Avem un singur noroc: oricât demagogii ajunși să se gudure ca lachei la curtea împărătească din Viena, *acasă ei tot nu pot să facă ce vor*. Austriacii se îngrijesc să nu le crească până în cer coarnele!

Ș'apoi istoria se repetă. A ajuns în *strâmtoare* Kossuth tatăl, maestrul politicii șoviniste. Cum o să n'ajungă pigmeul său fiu și întreaga sa ceată de ridicoli desmetici?

Vom aștepta dar în speranță, că dupăcum au trecut peste noi atâtea furtuni, va trece și urgia kossuthistă, fără altă urmare, decât întărirea noastră în credință, că oamenii cu două morale și cu două concepțiuni despre libertate, sunt mai presus de toate o primejdie pentru nația care-și pune încrederea într'ânșii!

Moștenitorul de tron încontra coaliției »Frankfurter Zeitung« scrie următoarele: În Viena se vorbesc tot felul de lucruri despre un partid al moștenitorului de tron. Moștenitorul de tron n'a făcut nici odată ceva secret din sentimentele sale de dușmănie contra coaliției. Dacă ungurii au crezut că o să câștige ceva din concesiunile militare, atunci numai în lipsa moștenitorului de tron ar fi putut câștiga ei ceva. Moștenitorul vorbind despre pertractări imediat a călătorit în Viena unde a protestat energic.

Se vorbește de asemeni, că moștenitorul s'a fi declarat în ton foarte aspru nu numai despre coaliție ci și despre ministrul de războiu.

Moștenitorul pretinde, că din drepturile coroanei nimic să nu se jertfească și în viitor de se vor mai face greutăți cu privire la chestiile militare, să rupă odată pertractările cu guvernul unguresc.

Casa seniorilor austriaci precum și partidul creștin-social lucrează conform planului moștenitorului de tron, atunci când se ridică contra maghiarilor și cer garanță, că despre concesiunile militare nici ministrul de războiu și nici altul în viitor nu va mai pertracta.

Coroana sperază, că prin ridicarea, creșterea și întărirea fracțiunilor radicale, naționaliste și socialiste în viitor nu se vor mai face greutăți precum se fac de actualul parlament maghiar.

Programul de muncă al Camerei. »Magyarország« de azi are informația, că discuția asupra regulamentului Camerei va dura numai câteva zile. Dintre disidenții numai 2 deputați iar dintre naționaliști vre o câțiva vor mai vorbi la discuția generală. E întrebarea acum că proiectul regulamentului, care a fost înaintat numai într'un articol, va putea fi dezbătut punct de punct. În chestia asta prim-ministrul Wekerle, ministrul Andrássy, Justh și Nádasdy au ținut ieri o conferință intimă. Dizidenții cer ca proiectul să fie împărțit în 3 puncte principale, ca astfel proiectul să poată fi discutat în părți singurătate. În schimbul acestora disidenții nu vor face obstrucție. Dizidenții așteaptă pe azi răspunsul guvernului și dacă nu li se va împlini dorința vor face obstrucție tehnică. Scopul lor e ca în luna lui Iulie, când încetează indemnitatea, să aducă fara în ex lex.

simplicemente vrem să facem a străbate în lumea largă renumele Fluffy-Ruffles și deodată popularizată să facem criteriul femeii perfecte sub toate rapoartele.

Se înțelege, ce friguri poroi curentul acela. Toate americanele voiau să semene Fluffy-Ruffliei. Pentru popularizarea numelui se organizară concursuri private, vânzări de caritate, reprezentări, partide de patinagii, picnicuri, toate sub auspiciul numelui Fluffy-Ruffles, — întruniri frecventate de toate eleganțele, printre cari se alegea tipurile asemănătoare portretului lui Wallace Morgan.

Incepuse un fel de furie. Toate voiau să semene cu Fluffy-Ruffles cea ideală. Neapărat, negustorii se amestecă. Eră vorba să se poarte cutare jachetă, cutare boa sau mânuiși, atunci s'ar fi complicitat asemănarea. Părinții începuseră a se desola, căci totuși mulți găseau că fetele lor ar fi semănând cu Fluffy și cheltuiau enorm pentru un nimic ce le-ar fi desăvârșit asemănarea. Unul mai prosal propuse a se alege dinire toate concurențele ce întruneau mai mult sau mai puțin condițiile și calitățile Fluffyei ideale, pe acela ce ar și să pregătească cel mai bun prânz. Rând pe rând se găseau atâtea Fluffy. Mai întâiu Miss Verna Regges care posedă toate grațiile și elasticitatea unei drăgălașe Ruffley; apoi Miss Gertrude Norris; pe cale de a fi aproape aleasă de juriul marelui jurnal fu Miss Roane, cea mai practică și corectă sportmană, de o cochetărie încântătoare și o seriozitate ireproșabilă. La Washington, Mis Victoria Parkes, într'o reuniune fu proclamată de toți Fluffy și la Boston de asemeni se găsi a întruni multe din condițiile asemănătoare, Miss Edith.

Dintre mii de concurențe însă, deși toate, întruneau mare parte din calitățile cerute nu a izbutit nici una până azi a fi premiată.

Trecând peste aceea, Fluffy ideală a inspirat pe francezi. Cea mai mare revistă feminină, bine cunoscută »Femina« din Paris, vrea să facă pentru femeia franceză ceea ce New-York Herald a făcut pentru cea americană.

Femeia franceză nu e mai puțin interesantă ca cea americană și nici nu e mai puțin nouă. Sforțările sale intelectuale și morale se par a fi chiar mai mari ca ale străbunelor sale; dovezi sunt, marea, număr de artiste în pictură, sculptură, apoi literatura, și numărate alte arte ce împodobesc căminul, — a nestecându-se pe lângă toate acestea cu destul curagiu și cu multă perseverență în toate asprimitile vieții.

S'a făcut o anchetă, solicitându-se părerile tuturor artiștilor și scriitorilor iluștri, moderni, din Franța, cu ideea de a fixa portreul moral și fizic al tinerei femei ideale, franceze; marea revistă »Femina« deschizând același concurs ca și New-York Herald. Până acum însă nu s'a putut decide pozitiv, asupra căruia din portrete să se fixeze punctul idealizării, — cu toate interviuările scriitorilor, ca Marcel Prévost, Maurice Donnay, L. Halévy, Paul Hervien Victorien Sardou, Capus și alții. Zilele acestea, juriul s'a oprit cu preferință asupra portretului pictat de Jules Cayron, ca fizic, reprezentând tipul tinerei femei franceze, foarte interesant prin aceea că e originalul delicivasei nepoate a Contesei de Ségur, autoarea spiritualelor lucrări asupra tinereții, operă ce a luminat anii femellor tinere între anii 1850 — 1874.

E vorba să se afiure trăsăturilor delicate și nuguone ale portretului pictat de Cayron, calități

de așa natură încât să întruchipeze idealul femeii, așa cum ar fi de dorit să fie toate. — D-na Collette Iver, femeia cea mai competentă a-și da părerea în genul acesta, s'a exprimat astfel: »Tinăra fată ideală?.. Poate fi franceză, sau de orice altă naționalitate. Ea trebuie să aibă grație și simplitate: »De altfel un personaj e formal prin suflet. Trei elemente îl produc: familia, vechi școală de demnitate, soliditate, devotament și tandreță, școala, idelle, reflexiunea, gimnastica cerebrală, — și necesitățile vieții sociale actuale, aspra experiență a lucrului, luptelor și forțelor.

»Să știe dar iubi, gândi și trăi. — Vechilor trăsături de modestie, din vremurile bătrâne și se alătură intelectualitatea, ca astfel ea să fie prietena soțului și acea îndrăzneală ascunsă care s'o facă aptă a se susține singură în caz când nu s'ar mărită.

»Să nu-și facă din sport o religie ca anglosaxonele, — dar să știe a și lua foarte natural, banala bicicletă pentru o partidă de plimbare, afară la câmp, — sau pentru un drum forțat, grăbit. Să știe face pe bucătăreasa, ca germanele.

»Să fie bună, serloasă și cuminte. Fiind frumoasă, — nu poate fi expusă la nici una din micile amărățiuni ale curățeniei, dar fiind inteligentă, va înțelege raționând, dacă instinctul nu o va aviza, — imensa superioritate a celorce iubesc, asupra celorce nu știu iubi.

»Astfel pe fete exist. Scriind mi le închipuesc pe cele ce mă inspir, dar nu îndrăznesc a le numi. Acum câți va ani, studiam tipul fetei moderne la care desfășurarea creșterii împiedică pe aceea a inimii. Orice reacție implică exagerație.

»În evoluția actuală, la tinerele fete, sunt reacții contra ignoranței feminine. De aceea repet,

Din România.

Bal de artiști. Am anunțat deja că membrii societății »Tinerimea Artistică«, după exemplul celor din Franța și alte părți, au decis a organiza un bal mare de artiști.

Acest mare eveniment artistic va avea loc, la sfârșitul lunii Martie.

Comitetul »Tinerimei« s'a prezentat ieri la Palatul Cotroceni unde a fost primit de A. S. R. Principesa Maria, prezidenta de onoare a acestei opere. Mai multe hotărâri s'au luat în vederea balului acestuia.

Balul va avea loc la Teatrul Național; vor fi tablouri vivante; cu cortegii și un cotillion monștru — ale cărui surprize vor fi pictate și sculptate de artiștii »Tinerimei«, surprize ce vor fi distribuite tuturor invitaților.

Balul acesta, după toate prevederile, cum va fi și cel d'inițiu, al artiștilor se crede a rămâne memorabil în analele artei și lumii mari.

Conferințe. Dl. Titzeica a ținut alaltă-seară, în marea sală de geografie, a Atheneului din București, o foarte interesantă conferință, vorbind despre »matematică și natură«, — pentru societatea femeilor române.

În aceeași zi, după amiază, în amfiteatrul Atheneului, binecunoscutul artist al Teatrului Național, domnul Ion Livescu și-a continuat seria povestirilor sale asupra »Teatrului român«.

Succesul unui profesor român. În urma marelui succes obținut de dl. A. D. Xenopol, profesor la universitatea din Iași, cu seria conferințelor sale la Sorbona în Paris, d-sa a fost invitat de colegiul Franței, să facă șase lecțiuni asupra României.

O sumă de 4000 de franci, i-a fost acordată în titlu de onorar — adică pentru fiecare lecție, 500 franci.

Statistică. O recentă statistică ne indică rezultatele efectuate de stat prin vânzarea diferitelor timbre și asupra încasării taxei de înregistrare. În anul 1905—1906 timbrele pentru chitanțe au produs statului 10,177,790 de franci, taxele de înregistrare în general au fost de 6,936,129 fr., taxele de înregistrare pentru succesiune și doborâș, de 3,100,000 fr., în total 22,248,031 fr.

Timbrele vândute au fost repartizate astfel: timbre mobile 13,985,145 pentru o valoare de 2,704,277 fr. Județul Ilfov a vândut cel mai mare număr din aceste timbre, adică în valoare de 3,619,088 fr.

ideala, trebuie să fie cuminte, serioasă și bună, atunci nu poate cădea în exagerații.

»Să fie energică ca fecioara ideală, Frederica, lui Marcel Prévost și să fie delicată și dulce ca Francisca de Rimini, — să pregătească astfel generația nouă: băieți îndrăzneți și inteligenți, savanți și tari, — fete pline de farmec, de sănătate și cuminențe«.

Tipul descris în trăsăturile acestea de dna Iver, — are toți sorții a fi dat ca ideal și se așteaptă rezultatele concursului deschis de »Femina«.

Nu cred că ar trebui să facem diferență ci ar trebui fără ca să fim ademenite de atracția unor astfel de concursuri, — să ne înjghebam și noi româncele, un tip ideal în felul acesta, căsnind a ne educa astfel copilele, încât să întrunească toate calitățile morale redade în câteva cuvinte de dna Iver. Nu ne-ar trebui premiul unui trusou de 2000 de dołari, căci ne-ar ajunge mândria de a fi putut scoate la iveală, o generație întregă de Fluffy-Ruffy, — care să știe tot atât de bine a îmbrăca »tailleurul« pentru a răsbi pe potecile accidentate, ca și pitorescul costum național influențat, pentru a sărbători izbânde de tot felul și nu am duce lipsă de trâmblări, dacă am putea naște eroi, căci ne-ar umple sufletul, fala de a fi ridicat, sus, sus numele săibaticilor »români«.

Timbre mobile pentru efecte străine 628.987 pentru o valoare de 488.760 fr.

Hârtii timbrate în număr de 2,098.188 pentru o valoare de 5,463.926 fr.

În trăsături generale, cifra a fost 1,718.006 de mărci pentru o valoare de 1,053.643 fr.

Discursul dlui dep. dr. Aurel Vlad,

rostit în ședința Camerei dela 28 Febr.

(Urmare și fine).

Onorată Cameră! Atât dl. ministru de Interne, cât și dl. ministru al cultelor și instrucțiunii publice, contele Apponyi Albert pentru aceea recomandă spre primire proiectul pentru modificarea regulamentului camerei, pentru că după părerea lor s'au făcut mari schimbări în momentul când o poziția din principiu a respins a lăsa orice modificare de regulament. Primul motiv este că atunci se credea că domnia de partid este nerăsturnabilă, al doilea, că de atunci fac croații obstrucție.

Apoi s'a întâmplat odată, că principiul despre stabilitatea domniei de partid, s'a prăbușit. Cu toate acestea, cred, că, mai ales după o astfel de reformă electorală, cu care dl. ministru de Interne intenționează să vină înaintea camerei, și despre care deja, cum am înțeles din însași declarația dlui ministru, că are de cuget să asigure stăpânirea păturelor superioare, putem fi pregătiți că se va inaugura o astfel de domnie de partid, a cărei stabilitate și durată va fi asigurată pentru vecie.

Vom fi prin urmare acolo unde am fost. Dv. până acum ați crezut, că domnia partidului liberal, și a guvernelor vor avea durată perpetuă, iar de aci încolo vă veți îngrijii, ca hegemonia dv. să fie fără de sfârșit.

Cred că în astfel de împrejurări nu puteți pretinde ca să primim orbis proiectul lui Nagy Emil și să dăm posibilitate guvernului ca să pună la vot un regulament care ar corespunde întru toate guvernelor viitoare. În general, on. cameră, eu sunt de părerea, că dacă majoritatea vrea să modifice regulamentul camerei, buna cuvântă ar pretinde ca să fi stabilit mai înainte starea definitivă. Convingerea mea este, că din punct de vedere politic s'a comis o mare greșală aducându-se pe tapet un regulament cu termen de abdicare, și care de altfel numai pe lângă o anumită presiune s'ar putea adopta, pentru că apoi din nou să urmeze stabilirea definitivă.

On. Cameră! Planul de revizuire provizorică a regulamentului s'a înjghebat pentru a se pune capăt unor anumite îngrijorări, anume ca să se arate că afacerile comune cu Austria nu vor fi cuprinse în cadrul revizuirii definitive.

Mult mă mir, că D-voastră cari ați accentuat mai mult aceste îngrijorări sunteți dispuși să faceți această revizuire provizorică, fără ca aspirațiunile D-voastre să fi fost satisfăcute în ce privește revizuirea definitivă. Întreb, onorată cameră care e situația actuală? Aceia cari erau îngrijorări ca nu cumva să se estindă reforma și asupra afacerilor comune, acum consimtesc la introducerea unei reforme care se va extinde asupra tuturor afacerilor.

Dați-mi voie domnilor, dar eu nu pot numi consecvență o asemenea procedură. Perhoreșcați un lucru oarecare, și în urmă tot D-voastră contribuiți la întruparea lui.

Punctul de vedere al opoziției și în genere părerea tuturor partidelor reprezentate în parlament a fost că trebuie să se creeze un înțelmin între revizuirea regulamentului și între proiectul despre sufragiu universal.

Greșesc acela cari spun că numai cu privire la desbateri va fi o diferență neesențială. Sunt de părerea, că diferența aceasta e foarte esențială. Esențială, căci, în caz de înțelmin, dacă proiectul sufragiului universal nu va corespunde așteptărilor opiniei publice, camera va putea respinge revizuirea. Iar acum cum stă revizuirea? Așa că dacă primim revizuirea, scăpăm din mână arma cu care am putea împiedeca pe baza regulamentului actual introducerea unui sufragiu universal

jignit și nu vom putea contrabalansa cu denegarea revizuirii dispozițiile reacționare. Aceasta e o cursă în care vor cădea oamenii naivi, aceia însă cari sunt în curat cu scopurile pentru cari folosește guvernul puterea provizorică, nu vor consimți niciodată la așa ceva.

On. Cameră, Dl. ministru de culte și instrucțiune publică a afirmat, că deocamdată dăm îndemnzare numai guvernului actual; guvernul acesta nu va abuză de puterea pe care i o dăm. Dacă consimțim la aceasta, trebuie să consimțim și la revizuirea definitivă. Că ce fel de guvern va veni la putere ca să se folosească de puterea, pe care o asigură regulamentul pe seama majorității, nu putem ști.

Dați-mi voie dlor, dar totuș nu e cu cale să ne băgăm capul orbis în o asemenea chestiune, nu se poate afirma că din încredere față de guvernul actual majoritatea consimte ca eventual un guvern ce va urma ulterior să folosească dreptul acesta spre niște scopuri, cari știe Dumnezeu de ce natură vor fi.

Se mai prezintă revizuirea ca fiind îndreptată contra naționalităților și internaționalilor la caz de rezistență. Eu cred că greșesc foarte mult cari cred că numai aceasta e tendința revizuirii. Este un proverb românesc care zice: »Nu-i pentru cine se pregătește, ci pentru cine se nimereste«.

Proverbul acesta înseamnă pe ungurește, că adeseori cina nu o mănca cel pentru care se pregătește ci altul.

Cu revizuirea aceasta vom păși o tot astfel. Când va veni vorba de revizuirea definitivă vor urma cu siguranță momente cari de bună seamă nu vor atinge, nici nu vor scurta drepturile, aceleora în contra cărora lovește la aparență proiectul actual. Curat măcelarul chior din poveste: nu isbește unde privește.

Așa se vede, că proiectul lui Nagy Emil a fost înaintat cu scopul ca să garanteze majorității și dlui ministru de Interne reforma electorală până acuma necunoscută ale cărei principii fundamentale chiar și acuma sunt necunoscute și față de care chiar din cauza misterului ce o acopere precum și în urma declarațiilor făcute de dl. ministru Apponyi și Andrássy atât în parlament cât și afară de parlament avem cea mai mare neîncredere, (Voci pe băncile naționaliștilor. Adevărat! Așa-i!)

On. Cameră! Mie mi-se pare că tendința acestei revizuirii de regulament e asigurarea unei alte reforme definitive, a cărei principii fundamentale sunt cu totul necunoscute. Și în privința aceasta proiectul lui Nagy Emil e cu mult mai rău decât a fost al lui Dániel Gábor, căci în propunerea acestuia din urmă era bine precizat, că la clotură se va recurge numai în anumite chestiuni, în proiectul lui Nagy Emil însă i-se dă guvernului dreptul — un fel de tabula rasa — ca cu ajutorul majorității să-și creeze o reformă după bunul său plac.

Afară de aceasta, on. cameră, revizuirea actuală vatămă și schimbă echilibrul, pe care îl asigură regulamentul actual pe seama minorității față de majoritate, confiscă drepturile minorității fără de a atinge cătuși de puțin drepturile majorității așa fel încât schimbarea regulamentului actual adică în caz că se primește propunerea lui Nagy Emil, minoritatea va fi cu totul aservită voinței majorității, minoritatea pierde toate armele de cari dispune, fără ca noul regulament să știrbească ceva din drepturile nelimitate ale majorității.

Mai departe nu se rezolvă unele chestiuni importante, cari fără doar și poate ar trebui aduse în consonanță cu modificările contemperate. Căci după cum am spus deja, dacă urcăm numărul celor îndreptățiți a cere votarea nominală la o sută iar în ce privește desbaterile și îndreptățirea de a aduce concluse valide lăsam intacte dispozițiile regulamentului actual, atunci îngrădăm asupra minorității greutăți insuportabile fără să punem vre o sarcină și pe umerii majorității, fără ca să îi îngreunăm și ei situațiunea.

On. Cameră! Mai am de amintit două chestiuni, cari asemenea trebuiesc luate în considerare la reformarea definitivă a regulamentului. Una e interpretarea §-ului 236, iar alta a §-lui 207 din regulament.

Cel dintâi atelier de pietre monumentale aranjat cu putere electrică.

Gerstenbrein Tamás

măestru de monumente și pietre de cimitir.

Fabricație proprie din marmoră, granit, seynit, labrador etc., din pietre de mormânt magazina se află în Kolozsvár, Ferencz József-ut 25.
Căncelăria și magazinul central: **Kolozsvár, Dézsma-u. nr. 21.** Telefon 662.
Filiale: Nagyvárad, Nagyzeben, Déva și Bánpatak.

Eu observ că regulamentul se interpretează mai pe larg în sensul de a mări puterea președintelui așa fel ca nu numai chemarea la ordine, ci peste tot orice enunțiu a președintelui nu e permis să se facă obiect de discuție nici chiar din punctul de vedere al consonanței acestora cu regulamentul camerei. Dacă admitem punctul acesta de vedere, atunci recunoaștem puterea absolută a președintelui și îi oferim modalitatea, ca unele dispoziții discutabile ale regulamentulului să le interpreteze în mod suveran.

Tot astfel e și explicarea §-ului 236. În înțelesul acestui paragraf referitor la decisiunile camerei nu se admite nici o protestare sau contracuzare. Aceasta se referă însă numai la durata decisiunii, însă ca din punctul de vedere a mănării corecte a regulamentulului criticarea acestora să fie imposibilă — aceasta nu e nici mai mult nici mai puțin decât supunere absolutismului prezidențial și a majorității, căci în asemenea caz poate obveni, ca președintele să pună la vot violarea regulamentulului, majoritatea să voteze și atunci față de această decizie critică să nu mai fie admisă.

În întregimea proiectului lui Nagy Emil se observă tendința de a mărgini drepturile minorității; cu celelalte dispoziții ale regulamentulului nu își bate capul, lacune nu umple și nici defecte nu întregeste.

Persecuția în contra școalelor și învățătorilor noștri.

De când a fost pusă în vigoare legea școlară a lui Apponyi, agenții ministrului, inspectorii regești de școală s'au pus pe lucru și pace!

Pe învățătorii noștri vor să-i facă unelte oarbe în mâinile lor, ori în caz contrar să i alunge din postul lor, câștigat cu multă trudă. Dacă învățătorii nu și lapadă principiile lor, câștigate în însușirile noastre și nu și dau silința să tulbure creierul plăpândului copilăș de școală cu instruirea unei limbi străine, impusă cu sîm, și să facă din el unghur cu orice preț sunt timbrați de *agitatori și învățători slabi*, pentru ce sunt trași în disciplinar și pe banca acuzaților.

Dar contele gură-spartă și agenții săi nu și dau seama că orice învățător al nostru pedepsit și suspendat, pentru că nu și a lăsat limba și legea — devine un nou dușman al șovinismului turbat.

Nu-s decât câteva zile de când învățătorul *Nicolae Magier* din Vidra (com. Arad) a fost supus unui interogatoriu, dela orele 8 dimineața până seara la aceleași oare, în cancelaria fibirăului Lovich din Halmagiu pe motivul că a agitat în contra statului și pentru neglijarea limbei maghiare în școală. Dintre vre-o 12 martori chemați să adeverească acuza de agitare ridicată în contra dlui Magier, afară de avocatul unghur dr. Román István, care trăiește numai de pe spatele românilor din jurul Halmagiului, s'a mai aflat și mărhoaga de învățător pensionat Nicolae Costina, al cărui jiner e lingău în cancelaria fibirăului, și a întărit cu jurământ acuza în contra colegului său.

Ruşinea neamului să cadă asupra acestui coadă de topor și pângăritor al simțului ce l-a supt deodată cu laptele din pieptul mamei sale.

Acum, mai nou, primim alte știri despre o astfel de »interesare« față de școalele noastre din comitatul Arad a inspectorului regesc de școale din Arad, Varjassy Árpád.

Sâmbătă, înainte de amezi în ședința comisiei administrative inspectorul regesc Varjassy Árpád a raportat despre starea și progresul în limba maghiară, aflat în mai multe școale românești din comitatul Arad.

Inspectorul spune, că a cercetat în luna Februarie școalele din următoarele comune: Seleuş, Iermata, Moroda, Apateu, Șicula, Gurba, Cermeiu, Prăjești, Șilinghia, Ociu, Sârbi, Halmăgel, Brusturi, Banesti, Honțisor, Lazuri, Măgulicea, Bodești, Dumbrava, Totvărădia, Temeșești, Halaliș, Troiaș, Toc, Ilteu și Petriș și a constatat multe lipsuri și nemulțumiri (Desigur, că băieții noștri nu vor fi știind »Mi atyáak«-ul și asta-l doare pe dl Varjassy. N. R.).

Inspectorul a raportat că în întreg comitatul Aradului sunt 120 școale cu limba de propunere maghiară cu 274 învățători. Față în față cu acestea stau 220 învățători gr.-or. 12 gr.-cat., și un sârb gr.-or., adică dintre toți învățătorii din comitatul Aradului unguri sunt 54.

Varjassy a mai raportat apoi că în contra învățătorului *Zaharie Neamțu* din Pleșcuța a ordonat cercetare disciplinară »pentru neglijarea limbei maghiare în școală și pentru alte delictе. (Ce delictе-or mai fi și acelea? N. R.).

Iată cum se îngrijește contele Apponyi și subalternii săi de înaintea noastră în cultura națională, iată cum respectează un drept al firei, un drept sancționat de cap încoronat.

— i. —

Vorbirea dlui V. Lucaciu,

rostită în ședința dela 9 Martie a dietei ungare.

Onorată cameră, simțul meu de datorie îmi poruncește imperativ ca să iau cuvântul asupra proiectului de revizuire a regulamentulului camerei prezentat de dl deputat Nagy Emil. Pe de altă parte sufletul meu pătruns de patriotismul ce izvoarește din programul politic al partidului național din cameră, program care îmbrățișează cu multă înțelepciune interesul întregel țării, mă îndeamnă cu o sinceritate nefăcșită să mă opun acestui proiect, cu întreaga putere a convingerii mele politice, pot să zic chiar: cu întreaga decizie a bărbatului care are la inimă soarta și viitorul patriei, cu întreg arzensul de argumente socotite drept nerăsturnabile și de nelăvînse (mişcare în stânga) și cu modestele mele puteri, cât pot, să împiedic primirea acestui proiect.

Nu pot să ascund, on. cameră, că stau emoționat cu întreg sufletul meu înălțea acestei chestii. De ce a trebuit să se arunce în discuție chestia modificării regulamentulului dietei chiar acum, chiar la împrejurările politice existente?

Orice rezultat, orice urmărire își are cauza sa. Iar una dintre misiunile muncii înțelepților și a cercetărilor filosofice de mii de ani este tocmai aceea, ca prin descoperirea și constatarea cauzelor proprii a lucrurilor existente, a fenomenelor naturii ori ale vieții istorice omenești să le cunoaștem pe acestea din punct de vedere științific.

Adevărat, recunosc, on. cameră, că cercetările acestea științifice de cauzalitate mai grele sunt pe terenul politice.

Pe terenul acesta, în chaosul de cele mai multe ori întunecat, adesea obscur, de foarte multe ori încălțat al evenimentelor nu pot lumina decât principiile generale. Numai din punctele acestea de vedere putem înțelege evoluțiunile popoarelor și a națiunilor și a vieții politice a statelor și pe terenul acesta putem să ne dăm seama de procesul de dezvoltare al vieții sufletești.

Dacă cineva se adâncește însă în amănunte; dacă cineva ar vrea să studieze și să scruteze evenimentele între hotarele strimte de azi și până mâine, fără orice legătură, acela nici odată nu o să ajungă să poată zice liniștit: acum înțeleg lucrurile, mi-am dat seama de legătura dintre întâmplări, am înțeles trecutul și îndrăznesc să privesc în schimbările viitorului. A învăța din trecut și a prepara în chip înțelept viitorul, după modesta mea părere asta ar fi marea artă a guvernării. (Așa e, așa e! În centru)

Fără aceasta întreaga guvernare devine un lucru de toate zilele a unei țovărășii ordinare de

interese, ai cărei interesești sunt cei din lăuntru țovărășiei, cari întâmplător pot să dea descărcare conducătorilor, dar cei ce sunt înafară de întovărășire, pentru că ori că n'au fost primiți în lăuntru, ori că din cauza despoieri lor de drepturi, ei își mențin drepturile lor pentru că sunt datorii să le susțină, — aceștia trebuie să ceară socoteală guvernăntilor. Dacă nu pot face aceasta, dacă au fost despoiați de drepturi, nu le rămâne decât să protesteze, menținerea drepturilor, cu declarația reservatio juris apelând la forul istoric, pentru că viața popoarelor este depusă în mâinile probe-diaței și e scris:

»Transferetur regnum de gente in gentem, et dabitur genti facienti fructum suum«.

Ugron Gábor. Dar aceea este în mâinile Dumnezeuului unguresc.

Coriolan Brediceanu. Avem un singur Dumnezeu, cine-l are! (Sgomot. Strigăte: De ce am avea alt Dumnezeu?)

Ugron Gábor. Pentru că am avut deosebite spânzurătoare și eșafod deosebit.

Coriolan Brediceanu. Ș'o mai fi!

Ugron Gábor. Va mai fi, o să vedem!

Vasile Lucaciu. Când vorbim de modificarea regulamentulului Camerei, prima întrebare este, ce se impune de sine, anume: cine este tatăl proiectului, cine sunt părinții acestui făt. În viața socială e considerat ca principiu elementar, că vrem să cunoaștem pe cel cu care vorbim, și nu odată căutăm cu asiduitate este oare copilul respectiv legitim ori ileglim! Dacă e leglim, îl primim între noi, dacă e ileglim, societatea îl condamnă de regulă ca prin viața și activitatea sa să și asigure considerația societății și eventual primirea sa în saloane.

(După ce arată cum s'a adus proiectul de revizuire în discuția parlamentului, urmează:)

Din asta e clar, că este îndreptățită întrebarea ce am pus: este oare leglim ori ileglim fătul acesta care cere intrare în viață! Iată, s'a dovedit că a fost adus în parlament ca făt leglim, am putea zice acum că a fost furșat aici, dar îndată ce a ajuns aici și s'a desfășurat din fașe, s'a văzut că poartă pe sine pecetea rușinoasă a nelegiuirii (sgomot). Dacă odată s'a născut însă, dacă ștregarul acesta a venit în lume, să-l lăsam poate să crească. Dacă reușește s'ajungă mare, dacă se va purta bine, poate ne vom și bucura de el; iar dacă nu, o să se lovească de zid, s-o lovi bine, va cădea mort la picioarele noastre ori înaintea ochilor noștri.

— 1 borcan de cremă Ideal 1 cor. —
Pudra Ideal 1 cor. Săpun Ideal 70 fl.

Comandele prin postă se satisfac repede și punctual.

Preparatele medicale și chimice au fost premiate în expoziția igienică internațională din 1879 cu medalia de aur, cu crucea de metal franceză și cu diploma de distincție.

Toate damele se facideal de frumoase prin efectul bun al

CREMEI MAKOI-IDEAL

care adeverește nenumăratele crisori de mulțumită.

Face să dispară roșăța feței, pistruiile, petele de ficat ștoate necurățeniile pielei.

Prin folosirea cremei Ideal ajungem să avem o față curată, fragedă, catifelată și fină! De aceea vă rugăm ca la comandă să ne scrieți precis dacă fața e grasă sau uscată.

Secapătă numai la însuși fabricantul:

KUDAR LAJOS Szent László, gyógyszerész — — Makó Ujváros — —

În aceste câteva cuvinte figurate am voit să înștrec punctul de vedere politic atât pe al meu, cât și pe al partidului meu, ca să nu gândiți că acești oameni vor a tout pris să joace rolul de opozanți, și vor să împiedece funcționarea regulată a parlamentului, împiedecă guvernul în marile creațiuni aduse spre binele țării, al patriei, sunt piedeci în crearea legilor, menite să aducă bine patriei. Oh, nu, prea stimată cameră, noi atât în trecut, cât și în prezent, am dat dovezi că nu formăm o asemenea opoziție a tout pris, nu voim aceea: mișcați-vă dela locul vostru, părăsiți foteliile de catifea, numai ca să putem ajunge noi în ele, să le ocupăm noi (Ilaritate), apoi să facem noi acele legi, cari au să aducă bine patriei, despre cari ziceți, că le luați asupra voastră. Nu, noi într'adevăr suntem deputați opoziționali, dar spiritul nostru de opoziție are totdeauna înaintea lui o oglindă, această oglindă e binele și interesul comun al patriei. (Adevărat! Așa-i! în mijloc).

Acolo unde vedem că facerea legilor servește interesul comun al patriei, cu plăcere ne asociem și noi; dar unde vedem măsurile știrbite sau proiecte de lege inspirate din șovinism, unde vedem încolțirile rasei și ale domniei de clase, așadar erori în facerea legilor, acolo, da, formăm o opoziție și știm că în punctul nostru de opoziție opinia publică a majorității țării e cu noi (Sgomot și Ilaritate.) căci majoritatea opiniei publice e exprimată în statistică...

Balogh Mihály: În Șișești!

V. Lucaciu: Da, și acolo în Șișești, și destigur și cetățenii cercului d-tale electoral și pentru apărarea binelui lor cultural și material noi luptăm, asemenea cu voi. E foarte natural, precum e natural că va trebui să dispară domina de rasă și de clase de pe suprafața pământului (Aprobări la mijloc) și trebuie să dispară și de aici din parlament, căci viitorul Ungariei nu e acela, ca să fie suinsă în obezile domniei de rasă și clasă, iar milioanele populației unguri, români, slovaci, sârbi, săcui, să fie eschiși...

Nagy György: Săcuii nu sunt naționalitate! Sunt unguri! Nu ne amestecă și pe noi!

V. Lucaciu: ...iar alții pe baza drepturilor strămoșesii sau nu știu ce fei de drepturi exercită dreptul electoral.

Kecskeméti Ferencz: Valahia țara asta?

V. Lucaciu: Adică, România și Ungaria trebuie să trăiască în înțelegere, precum în diplomație... (Sgomot.)

Președintele: Cer liniște!

V. Lucaciu: Vorbind în special despre poporul nostru, dar pot zice și despre celelalte naționalități, înaintea noastră strălucește o axiomă minunată, cu care ne-am câștigat recunoștința lumii civilizate. Acea axiomă sună astfel: Ordo est anima rerum. În toate trebuie păstrată o anumită ordine. Străbunii noștri în șirul istoriei au păstrat acest proces de dezvoltare, nici odată n'au făcut sărituri de salto-mortali, de altă parte nu le-au plăcut intoleranța și regulamentele excepționale. Aceasta înțelegere politică străbunii noștri au arătat-o secole de arândul...

Kecskeméti F.: Și în 48?

V. Lucaciu: Da, și la 48 strămoșii noștri au dat dovadă de acea înțelegere corectă, că binele, pa cea și dezvoltarea țării trebuie asigurată totdeauna prin o înțelegere cu casa domnitoare, cu coroana. (Strigăte în stânga: Încontra magharilor!) Dacă e de lipsă, da, și încontra acelor maghari, cari păcătuiesc încontra acelu principiu sublim susținător de patrie, dacă e de lipsă și încontra acestora. (Sgomot.) Atunci să ne îndeplinim datorițele noastre patriotice, când umblăm pe această cale. Pentru aceea mulțumesc frumos pentru întreruperea asta.

Kecskeméti F.: Dacă în altă țară ai vorbi așa, ț-ar da cu piciorul. (Sgomot în centru).

Președintele: Liniște!

V. Lucaciu: Asta e calificarea d-tale parlamentară, dle deputat, de care eu n'am lipsă.

On. cameră! Dacă proiectul revizurii regulamentului ar fi fost înaintat cu o motivare obiectivă, și n'ar fi fost amestecate motivele subiective, atunci din punct de vedere principial aș zice, că e corect și se poate primi o astfel de schimbare a regulamentului, care împiedică puțința de discuție în cameră și ori ce procedură referitoare la tăgăduirea acesteia pe care D voastră o numiți tulburare parlamentară. Pentru ștergerea acestuia

se prefează ori care cetățean cu simț constituțional și toți condamna obstrucția. Obstrucția, luată în general, într'un parlament, în care stă față în față cu un guvern, care aduce legi nu din interes de rasă și clasă, ci în interesul general al întregii țări, zic aceea obstrucție nu numai că e neîndreptățită, dar un deputat cu simț constituțional e dator a lupta cu toată posibilitatea încontra ei. Asta e punctul nostru de vedere opozițional. Noi ne dăm seama de cauzele cari l-au îndemnat pe guvern, sau majoritatea ori pe amândoi acești factori pentru ce a adus revizuirea regulamentului.

Pentru criticarea acestor cauze nu știu cum să încep. Dar să încep cu vorbirea acelu înțelept împăciuitor, pașnic și liniștit bărbat de stat, pe care a ținut-o președintele guvernului nostru într'o conferință de partid, unde a zis între altele: (cetește).

»Nu din interese, ci numai având în vedere binele patriei, dorește guvernul schimbarea regulamentului«. Greșala cea veche e că aceasta nu e lucrul guvernului ci și al camerei. (Citește mai departe): »Fiecare se poate liniși, că revizuirea nu se face din punctul de vedere al puterii sau pentru a trece mai ușor prin cameră unele proiecte. Aceasta o cere numai sufragiul universal, care e în prag. Dacă și în viitor voim să încunjurăm certurile, evenimentele parlamentare din trecut apropiat, atunci barem în punctele esențiale să asigurăm puțința de muncă a parlamentului. Și noi ne-am îndestulit cu minimul. Credeți, că acest minim, și majoritatea îl ia de al său. Se alătură la modificarea lui Nagy Emil. Revizuirea definitivă a regulamentului să o amână până când reforma electorală va fi cunoscută«.

Așadar, On. Cameră, astea sunt cuvintele acele înțelepte rostite în conferința cea de partid. Da, dar a fost târziu, nu s'a putut și nici nu se poate mai mult îndrepta prin aceste cuvinte înțelepte, greșala monstră din trecut și apoi prin vorbirile și expresiile adânc vătămătoare, aruncate aici asupra noastră, a naționaliștilor și a fraților noștri croați ați voit să ne prezentați ca dușmanii ai statului, ai patriei și ai dreptului comun, ați voit să ne arătați înaintea lumii și a țării și prin asta cum bine a spus un coleg al meu ați voit să ne înfățișați ca pe niște ciuhe, ca majoritatea specială de aceste ciuhe să primească propunerea schimbării regulamentului. Dar să privim în față aceste argumente. (Va urma).

Dela Caransebeș.

Partidul constituțional sau mai bine zis a lui Burdă s'a organizat pe deplin în fostul comitat Severin.

Aceasta are să mulțumească obișnuitului ajutor ce i-au dat lui organele sale oficiale și private, iar îndeosebi și aceasta are să recunoască și cel mai aprig dușman al său, străduințele sale, prin care a exoperat la o mulțime de particulari și comune a vastului său cerc beneficiari însemnate.

Acuma se bucură Măria Sa de aderenți cu toptanul. Naționaliști, cari erau obișnuiți a mânca toată ziua pe vr'un Kossuth sau Andrássy, astăzi sunt niște miei blânzi, constituționali. Cei cari mai rămăseră credincioși steagului național, dorm un somn letargic sau de sunt trezi, cauza națională pentru ei e Hekuba.

O pornire spre organizație a partidului nostru nu vedem p'aici.

Din străinătate.

Succesor la tronul Holandiei. Din Haga se anunță următoarele: Vilhelm al II-lea regele din Württemberg în Lunia viitoare adevă în 16 Martie va merge la regina Holandiei în vizită pe care o va face incognito. Maria Waldeck-Pyrmont, soția primă a lui Vilhelm II, a fost sora actualii regine mame, din Holanda, și din căsătoria primă i-s'a născut o fată, Paulina, pe care a luat-o în căsătorie prințul Friederich de Wied, prin urmare prima nepoată a reginei-mame Vilhelmina. Căsătoria dar alui Vilhelm al II-lea stă în legătură cu chestia succesiunii la tronul Holandiei, și se vede foarte clar, că presa oficială vrea prin tot felul de întortochieri ai da un caracter familiar.

NOUȚĂȚI.

ARAD, 10 Martie n. 1908.

— **Alegerea dela Trencin.** Din Trencin se telegrafează: Ieri s'a ținut alegerea de deputat în cercul electoral al Trencinului. Doi candidați au fost și anume Béla Henrik, gazetar, cu program constituțional și Stur Károly, Independent. Alegerea s'a început la orele 8. Béla a primit 978 de voturi, iar Stur Károly 644 de voturi; prin urmare președintele alegerii l-a declarat ales pe Béla Henrik.

— **Epilogul duelului lui Keglevich-Hencz.** Știm că Hencz Károly deputat independent a omorât în duel pe contele Keglevich și știm și aceea, că tribunalul l-a osândit pe Hencz la 3 luni temniță de stat pentru moarte de om. Acuma de curând comisiunea de imunitate a parlamentului îl va extrada pe Hencz pentru îndeplinirea osândei.

— **Explozie într'o mină de naftalin.** Din Lemberg se telegrafează următoarele: În mina Constanovice, proprietatea firmei Lasez, s'a întâmplat exploziune. Exploziunea nu a fost așa de puternică, nimicind numai intrarea și sculele muncitorilor. Doi muncitori sunt grav răniți, altul mai ușor.

O pornire frumoasă! Din Cluj ni-se scrie: O parte a tinerimei române din Cluj conștie de chemarea sa, chiar în zilele aceste grele, cu mare însuflețire a hotărât se aranjeze o serie de șezători literare și artistice împreunate cu dans în orașele și satele mai mari care sunt centre românești. Se vor ceti conferențe, va cânta corul etc.

Se vor începe pe la finea lui Martie și vor merge ori unde vor fi chemați și primiți cu bunăvoință și dragoste.

Însămnațatea șezătorilor acestora e mare. Pe lângă aceea că vor ținde mult la consolidarea noastră națională pe teren social și vor forma o legătură între români din diferite părți, o să lățească cultură în popor și dragoste față de tot ce e frumos și tot ce e românesc, vor răspândi însuflețire pentru cauza românească și prin locurile pierdute de jumătate și vor contribui pe altarul culturii române și prin aceea că venitul curat a șezătorilor îl vor da tot pentru gimn. din Brad.

Și ca nu cumva să se creadă că e la cale numai ceva pornire confesională, ținem să declarăm că cei mai însuflețiți propagatori ai pornirii sunt uniți cu președintele dimpreună și chiar prin aceasta vreau să documenteze că în zilele de primărie nu există deosebiri de confesiune, suntem toți de o lege; de legea românească.

Rugăm deci pe toți acela, cari ne văd bucu-roși în mijlocul lor pe câteva clipe, să scrie la adresa diui Liviu S. Dan str. Kossuth L. 21 care le va da deslușiri mai detaliate. — Înainte deci — să plângă doina și să rădă hora — să dăm mână cu mână în lupta măreață pentru întruparea acelu vis neimplinit de a cărui jale...

... ne au reposat și moși și părinții...

— **Un oraș fără pâine.** Din Eszék se scrie: Căfetele de brutar de aici au intrat în grevă și o parte din ei au ridicat mai multe ateliere. Pânea pregătită în aceste ateliere însă nu poate acoperi trebuințele locuitorilor și așa locuitorii simt mare trebuință.

— **Dela societatea »Petru Maior«** În urma demisionării comitetului vechi, în ședința generală din 29 Februarie societatea »Petru Maior« s'a reconstituit în modul următor: Președinte Nicolae F. Negruțiu, stud. în filos., vice-președinte: Ștefan Hărăguș, teol. abs., stud. în drept; secretar Ioan Pop, stud. în drept; notari Traian Denghel, stud. în drept și Ioachim Tolciu, stud. în drept; cassier Ioan de Colbăzi, stud. în drept; controlor Constantin Șerbu, st. tehnic; bibliotecar Ioan Teicu, stud. în medicină; vice-bibliotecar Nicolae Comșa stud. în medicină; econom Adam Iancu, stud. în medicină.

Iar comisia literară în modul următor: Președinte Adam Iancu, stud. în medicină; referent Dimitrie Căzacu, stud. în drept; membrii Sabin Dan, stud. în drept, Sabin Oprean, stud. în filos., Constantin Roșcău, stud. în drept, Ioachim Tol-

ciu, stud. în drept, Ioan Țeicu, student în medicină.

— **Rectificare.** În lucrarea »*Chestia bisericii române în Turcia*« Nr. 44 p. 2. s'au strecurat următoarele greșeli de tipar. În loc de: Despre clerul grecesc zice A. v. Schweiger-Lerchenfeld. Să se citească: ... A. v. Schweiger-Lerchenfeld (*Bosnia*, Viena 1868 p. 108). În loc de: a simțit o turma religioasă mai puțin, decât apăsarea. Să se citească: mai mult, decât apăsarea. În loc de: Diplomația triplei alianțe trebuie să sprijine... În caz, când cererile noastre. Să se citească: În caz, când cererile noastre. În loc de: apoi în anul 1880 la drepturile sale de unire a mitropoliilor. Să se citească: la drepturile sale de unire a mitropoliilor.

— **Osemintele lui Perugino într'un vas de petrolu.** »*Jornale d'Italia*« comunică stirea, că a primit mai înainte cu câteva zile o epistoală dela un corespondent al său din Fontignano — pe care a și publicat-o — în care se spune că osemintele lui Perugino — care ca învățat al marelui Rafael și-a câștigat nemurire — sunt îngropate în biserica din Fontignano într'un vas de petrolu. Osemintele lui Perugino au ajuns desgropate cu prilejul renovării bisericii și de atunci zac uitate de toți într'un vas de petrolu. Sic transit gloria mundi!

— **O premieră alui Balzac.** Peste câteva săptămâni, un teatru din apropierea Parisului va da cea dintâi reprezentație a unei plesse alui Balzac.

Nu numai că piesa aceasta nu a fost jucată niciodată, dar e chiar inedită, căci numai de trei săptămâni a fost publicată într'un restrâns număr de exemplare, ediție de lux.

E intitulată »*Scoala de Menagiu*« și posedă roluri foarte dramatice cari vor fi interpretate de unii din cei mai mari artiști ai teatrelor parisiene. Și când te gândești că sunt cincizeci de ani de când a murit Balzac. Aviz tinerilor autori, pentru a medita exemplul acesta!

— **Moartea unui revoluționar idealist.** Din Paris se scriu următoarele: La sfârșitul lunii lui Februarie a murit acolo, elevul lui Cabet, I. B. Bulze, revoluționarul idealist, care a luat parte însemnată în mișcările revoluționare din 1846—7. Bulze, a fost unul dintre întemeietorii societății »*Icaria*«, care a trimis în colonia Icaria de lângă Missisipi în decurs de 20 ani, mai mult de 3000 de oameni și 300.000 de franci.

După încetarea coloniei întemeiată pe baze comuniste s'a trudit a întemeia societăți de muncitor, reuniuni de consum, pe cari în timpul din urmă al imperiului francez și Clemenceau, Gambetta și Bakunin le a ajutat. Cu moartea lui Bulze s'a pierdut ultimul apostol al coloniei Icaria.

— **Aniversare.** La 3 Martie a fost a 38 a aniversare dela prima reprezentație a operelor Carmen; aceasta smintește o amuzantă aventură a lui George Bizet, în timpul unei călătorii, în Spania.

Bizet trăsesse la un hotel dar în nici o zi nu luase masa acolo; restauratorul îi tot repetă rugător:

— Nădăduiesc că azi veți prânzi aici ilustre senior.

— Bine, spunea Bizet, dar am promis unor amici a mă duce cu ei.

Și hotelierul se despera exclamând: ce nenoroc pe mine Senior, mă acoperiți de ridicol.

Or, când autorul Carmenei, ceru nota, găsi pe ea cuvintele acestea:

»Zece prânzuri, o sută de franci«. Dar eu n'am prânzit niciodată, protestă Bizet.

— Dacă ați fi prânzit, ar fi fost șaptezeci de franci.

— Și restul de treizeci?

— E pentru ridicolul ce mi-l-ați făcut, Senior!

— **Fața fragedă și mâna albă** este de cea mai mare importanță pentru frumusețea femeilor. Astăzi fiecare damă folosește numai cremă Marta și săpun Marta, fiindcă numai aceste s'au dovedit ca adevărat bune în contra pișturilor, petelor de ficat, coșuri, miteseri, roșeața mânilor. Dă feții și mânilor frăgezime și culoare albă ca zăpada prețului unui borcan cremă Marta costă 1 cor. o bucată săpun 70 fil. Se poate comandă la singurul preparator: Tó n a y I m r e și W a c h s m a n n J e n ő, droguerie și parfumerie în Szabadka.

— Prin efectul miraculos al cremei »Aranka« de Mintsek, orice damă se face frumoasă ca 'n basme. Prețul unui borcan 1 coroană. Săpun »Aranka« 70 fileri, apă de spălat »Aranka« 1 cor., pudră »Aranka« 1 cor.

mare 2 cor. Cine dorește să aibă un păr frumos blond să folosească apa de păr »Aranka«. 1 sticlă 1 cor., una mare 2 cor. Cui îi încrunțește părul să folosească regeneratorul de păr 1 sticlă 2 cor. Se pot căpăta numai la fabricatorul: laboratorul chemic Mintsek Géza. Kecs-kemét.

Obstrucția naționalităților.

— Ședința dela 10 Martie a Dietei. —

— Prin telefon. —

Presidează Justh iar după el Návay. Dintre naționaliști sunt de față: dr. N. Oncu, V. Goldiș, dr. G. Popovici, dr. St. Petrovici, C. Brediceanu, dr. Maniu, dr. Vaida, dr. Vlad, dr. Pop, dr. Suclu, dr. Lucaciu, dr. Șerban, Polyt, Hodja, Manoilovici, Ivanka, Bella, Blaho.

Senzația zilei este vorbirea lui Ivanka, slovacul d'o rară energie și cultură, care s'a remarcat ca un parlamentar de forță.

Deschiderea luptei.

La ordinea zilei proiectul revizuirii regulamentului dietei. Lupta o începe sârbul *Manoilovici*, care o declară pe față: Nu renunțăm la obstrucție, căci aceasta e tocmai ca greva pentru muncitorii exploatați de stăpâni. Orice ar face guvernul, noi avem să urmărim lupta, căci obstrucția care se întemeiază pe simțirea milioanei de suflete ale poporului are să izbutească (aplauze între naționaliști).

Polónyi polemizează cu Andrássy.

Csépány (dizident) vorbește contra proiectului. Reclamă întâiu sufragiul universal.

Vlad declară d'asemeni, că e nevoie de obstrucție. Partidul naționalităților nu se va da îndărăt din luptă. Mai ales cele petrecute în delegațiuni, unde am fost insultați până la sânge, ne îndeamnă la cea mai energică rezistență (aprobări între naționalități).

Ședința se suspendă pe 10 minute.

Vorbirea lui Ivanka.

Slovacul Ivanka ține o vorbire de două ore, plină de argumente temeinice. Vorbește pe larg despre chestia naționalităților, pe care guvernele maghiare o tratează în chip condamnabil. Se ridică puternic împotriva politicii de maghiarizare, arătând cum se risipesc zadarnic milioane pentru maghiarizarea școalelor.

Arată îndreptățirea culturii naționale. Termină în mijlocul ovațiunilor entuziaste ale naționaliștilor, cari îl felicită toți.

Ședința se ridică la orele 2.

Dela clubul parlamentar.

— Prin telefon. —

Budapesta, 10 Martie. La clubul naționalităților e mișcare mare. Toți sunt decisi a duce în luptă întreaga lor energie. Mâine va fi ziua lui Vasiliu Goldiș, care va rostii o mare și documentată vorbire.

Femei în parlament. Budapesta, 10 Martie. Azi o delegațiune de femei s'a prezentat în palatul dietei. Ele au fost primite de Justh și Andrássy, fiind de față și vre-o sută deputați. A vorbit d-na Clotilda Szabados, care a cerut drept electoral și pentru femei. Li-s'a răspuns că n'a sosit încă timpul unei asemenea reforme.

Ultime informațiuni.

Banditismele grecilor. Agenția română primește din Constantinopol următoarea telegramă:

»Legatiunea română de aici a făcut demersuri pe lângă Poartă în privința noulor crime comise de greci în contra aromânilor. Se știe că în ultimul timp au avut loc trei asasinat și un atac neisbutit în contra unui notabil din Crușevo.

Convenție. București, 10 Martie. Guvernul român a încheiat cu Austro-Ungaria o convențiune pentru protecțiunea proprietății literare și artistice.

Economie.

Bursa de mărfuri și efecte din Budapesta

Budapesta, 10 Martie 1908.

INCHEEREA la 1 ORĂ :

Grâu pe Apr. 1908 (100 klg.)	24.28—24.30
Secară pe Apr.	21.30—21.32
Ovăș pe Apr.	15.80—15.82
Cucuruz pe Mai 1908	13.26—13.28

INCHEEREA la 4 ORE :

Grâu pe Apr.	24.20—24.22
Secară pe Apr.	21.24—21.26
Ovăș pe Apr.	15.78—15.80
Cucuruz pe Mai 1908	13.22—13.24

Prețul cerealelor după 100 klg. a fost următorul :

Grâu

de Tisa — — — —	23 K. 50—25 K. 20
Din comitatul Albei —	23 » 80—24 » 50
De Pesta — — — —	23 » 20—24 » 80
Bănățenesc — — — —	23 » 30—24 » 50
De Bacica — — — —	23 » 40—24 » 65
Săcară — — — —	21 » 10—21 » 20
Orzul de nutreț, cvallitatea I.	15 » — 15 » 20
» de cvallitatea II —	14 » 80—15 » —
Ovăș » » I —	16 » 30—16 » 50
» » » II —	15 » 80—16 » —
Cucuruz vechiu	— » — » —
» nou	13 » 20—13 » 40

Pentru mamele însărcinate

nu există prietin mai bun ca Emulsiunea SCOTT. Dacă sunt chinuite de slăbiciuni și oboseli fizice atunci Emulsiunea SCOTT are un efect tot atât de miraculos pe cât e de îndestulitor. Dă puteri noul și vieță nouă. Emulsiunea SCOTT par'că ar fi o beutură vrăjită. Dar și mai mare bucurie procură părinților când se naște copilul, căci se pot delecta în fața și formele lui sănătoase. Aceasta provine de acolo, că

Emulsiunea SCOTT

Iuată de mamă nutrește și copilul și-l întărește, cu un cuvânt asupra amândurora are efectul cel mai bun.

Prețul unei sticle originale 2 cor. 50 fil.

Se află în toate farmaciile.

La cumpărarea Emulsiunei vă rog să observați marca care reprezintă un pescar.

Posta Redacției.

Deva. Regreiam neînțelegerile, dar nu ne putem amesteca. E treaba acționarilor. Discuțiunile publice ar putea numai să invenineze situația.

Redactor responsabil Ioan N. Iova.

Editor proprietar George Nichin.

FRANZ JOSEF
APA PURGATIVA GEA MAI BUNA DIN APELE PURGATIVE.

Un bică rassă de «BERN» de 18 luni aflat de apt de comisiunea de prăsilă, se află de vânzare la preotul

IOAN IONESCU

Zsebely. (com. Timiș).

Czernoczky Mihály

magazin de ghetă pentru dame și bărbați.

ARAD, Kossuth utca 67.

Fabricație proprie.
Prețuri ieftine.

Ghete de șevro pentru domni	1-40 cor
» box	11-60 »
» șevro cu bumbi p. dame	10-90 »
» cu șirete pentru dame	9-60 »
» box cu șirete p. dame	8-30 »
» pele de vișel p. dame	7-60 »
Jumătăți de șevro brun	9-00 »
Jumătăți de șevro	7-60 »
Jumătăți de căprioară	6-40 »
Ghete tari de muncitori dela	7- cor.
Ghete de copii dela	3- cor.

Czernoczky Mihály
măiestru păpușar.

Urmașul lui Bumbera Imre BUMBERA ISTVÁN

croitor prețesc și civil. • Furnis. prețesc din loc.
Oradea-mare. (Nagyvárad)

Am onoare a aduce la cunoștința onor. preoți că mi-am sosit pentru sezonul de toamnă și iarnă postavurile negre, cari își păstrează culoarea și le țin în magazinul meu bine asortat, pentru comanda din provincie ajunge o reverendă de model, sau o haină, la dorință mă duc ori unde cu plăcere pe cheltuiala-mi proprie.

Tot asemenea țin în magazin postavurile eele mai noi și moderne din patrie, franceze și engleze pentru tot felul de pardesie și paltoane de iarnă.

DISTINS CU PRIMA DIPLOMĂ.

Szikszy József

fabricant de instrumente muzicale

Nagyvárad, Nagy Sándor u. 1. (Pö-utca sarok.)

Recomandă

VIOLINELE

fabricație proprie,
precum și alte instrumente, așa
instrumente de suflare
din lemn și alamă,

harmonice, flășnetă, fluere,
ocarine, citere, cimbale.

Tot așa primește repararea a tot felul de instrumente cu prețuri ieftine și lucrare artistică.

Repararea de orgă mare și harmonium.

VIND

Oltoaiuri verzi de viță cu rădăcină

losă portalis, Chaszla alb și roșu, Oporto, Rizling, Szlan-kamenka, miia cu 160 cor.

Loză netedă Riparia-portalis, miia cu 9 cor.

Tei înalți de 3—4 metri
100 bucăți cu 60 cor.

Resch Miklós, Ujvidék.

Recomandat de ministerul de culte și instrucție!
— Multe recunoștințe —

ZWÖRNER B.

PREPARATORUL DE ÎMPĂIAT ANIMALE

KOLOZSVÁR, Rozsa-u. 7 sz.

Animalele să se trimită cât se poate de proaspete și nebelite. Trebuie indicat în ce formă să se întample prepararea; mamiferelor mai mari să li-se scoată intestinele. — Pentru împachetare socotesc numai chel-
— — tueliile mele. — —

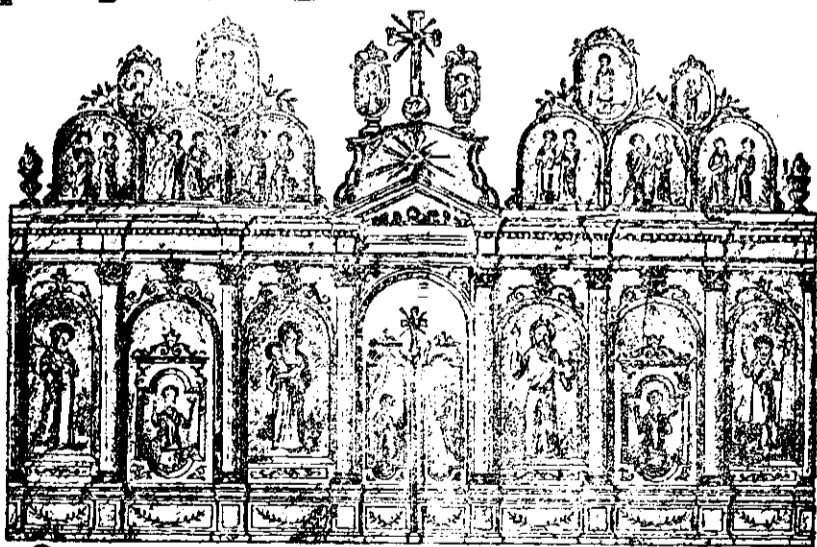
Preparație îngrijită, artistică, în formă
— naturală, lucru trainic, prețuri —
— — moderate! — —

Kelemen Márton,

atelier de altare și statui de lemn.

Győr, strada Andrássy 19.

Lucrează altare în stil și străni, scaune de cuminecat, cristelnițe, icoane în relief, tronul Mariei, și tot felul de

● ● statui sfinte. ● ●

Plan și proiect de preț trimit cu
— plăcere. —

Materia de zidit al veacului al XX-lea.

Nisipul de ciment, pietrii de ciment, fărmituri de țigle de ciment, ciripă, piatră, nisip și pietrușițe

zac ca un capital mort

în multe părți, deși cu ajutorul unor mașini simple se pot transforma în

BANI GATA!

Cereți gratis și franco un prospect și modeluri, țigle, baloturi și ciripă de casă și se trimit franco 20 de kilograme din materia crudă (nisip sau pietricele) pentru fabricare de probă, fără spese.

Cheltuiala la 1000 buc. cărămizi este	20 cor.
„ „ 1000 „ ciripe preg. „	42 „
„ „ un balot de cărămizi „	17 „

Se caută re-
prezentant.

Büschitz Mór, Komárom.
Strube Henrik, Weida.

Primul reprezentant al fabricii.

BANCA AGRICOLA, București.

COMPTABILITATEA GENERALA.

BILANȚUL GENERAL

Incheiat la 31 Decembrie 1907 st. n. comparativ cu al anului 1906.

ACTIV.

PASIV.

1906.		1907.		1906.		1907.	
11.060.267 17	Avansuri pe cereale.	7.313.720 20		7.938.125 —	Capital	7.938.125 —	
4.626.485 78	„ „ efecte publice	2.207.853 —		14.392.563 22	Depunători spre fructificare	18.969.505 85	
9.784.249 95	„ în compt curent (cu acoperire credite person.)	3.027.106 15	7.042.182 99	10.042.923 26	Reescompt (Banca Națională)	6.892.297 35	
3.200.182 01	„ pe gajuri civile	2.881.110 09	10.069.289 14	6.646.000 —	Lombarde (Banca Națională și străinătate)	774.650 —	
154.107 01	„ pentru sâmantă	708.244 20		1.803.500 —	Creditori prin acceptanți pentru comptul nostru	135.612 05	
1.686.500 —	Debitori clienți prin accepțiuni	135.612 05		1.686.500 —	„ „ clienț. nost.	16.025 25	
17.652.925 66	7.221.023 96) Port de efec. (Efec. de prim. Ef. pr. d. op. de gaj)	7.273.700 53	7.437.396 35	580.822 56	Dividende nereclamate	16.025 25	
2.228.432 —	Efecte publice	2.569.658 65	14.711.096 88	1.000.000 —	Reserve (ordinară specială)	677.908 66	
3.296.425 —	Subscriitorii împrumutului oraș. Craiova	—		10.431.901 70	Creditori pentru efecte de prim. prov. din oper. de gaj	1.500.000 —	
792.530 33	Cassa	1.468.885 22		1.470.861 06	Profit & Perdere	7.437.396 35	
478.134 28	Disponibile la corespondenții din străinătate	1.900.586 38		80.819 10	Compturi de ordine și valori	548.267 37	
24.306 56	Mobilier	20.000 —				230.706 33	
	Imobile	4.523.983 12					
1.104.205 15	Mai puțin sarcin. care grevează aceste imobile	3.389.544 72	1.134.438 40	6.088.750 90		45.120.494 21	
56.088.750 90			45.120.494 21				
	15.080.145 — Dep. genera de mărfuri în gaj	8.032.640 —			15.080.145 — Div. depunăt. de mărf. în gaj	8.032.640 —	
	9.016.400 — Efecte publice în gaj	3.471.750 —			9.016.400 — Div. dep. de efec. publ. în gaj	3.471.750 —	
24.890.095 —	793.550 — Cauțiuni și depozite libere	2.185.925 —	13.690.315 —	24.890.095 —	793.550 — Div. cauț. și depos. de retras	2.185.925 —	13.690.315 —
80.978.845 90			58.810.809 21	80.978.845 90			58.810.809 21

COMPTUL DE PROFIT & PERDERE.

Incheiat la 31 Decembrie 1907, comparativ cu al anului 1906.

DEBIT.

CREDIT.

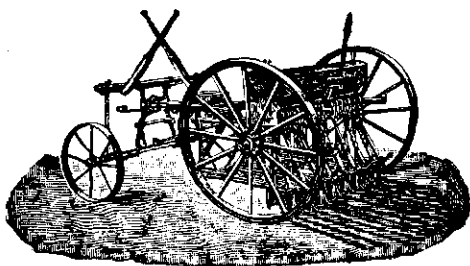
1906.		1907.		1906.		1907.	
782.261 52	Cheltuieli generale: salarii, tantieme, gratificații, onorariu, censorilor, etc.	775.998 27		9.440 19	Sold reportat din anul precedent	3.663 48	
—	Amortizările pierderilor secțiilor de cereale cauzate prin răscoale	822.989 09		2.824.497 52	Dobânzi, comisioane, beneficii diverse, etc.	2.358.140 43	
25.000 —	Amortizarea mobilierului	3.586 56					
555.815 13	Amortizări pentru creanțe dubioase	210.962 62					
1.470.861 06	Sold (Beneficiu net)	548.267 37					
2.833.937 71		2.361.802 91		2.833.937 71		2.361.803 91	

REPARTIȚIUNEA:

Lei 16 ²⁵ de acțiune,	10% Reservă ordinară	Lei	54.826 73
» 3 ²⁵ » »	5% prim dividend acționarilor	»	396.906 25
Lei 19 ⁵⁰ » »	15% tantiema consiliului de administrație	»	14.480 15
	1% Casei de economie a funcționarilor băncii	»	965 34
	1% al II-lea dividend acționarilor	»	79.381 25
	De reportat	»	1.707 65
	Total	Lei	548.267 37

Director General, GR. E. GOLESCU.

Șeful-Contabilității, M. GR. POPESCU.

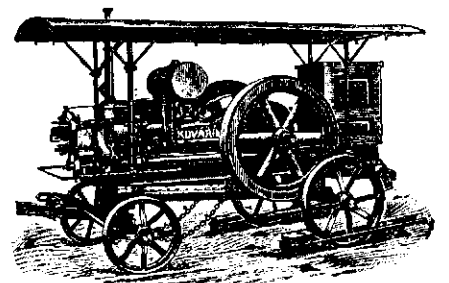
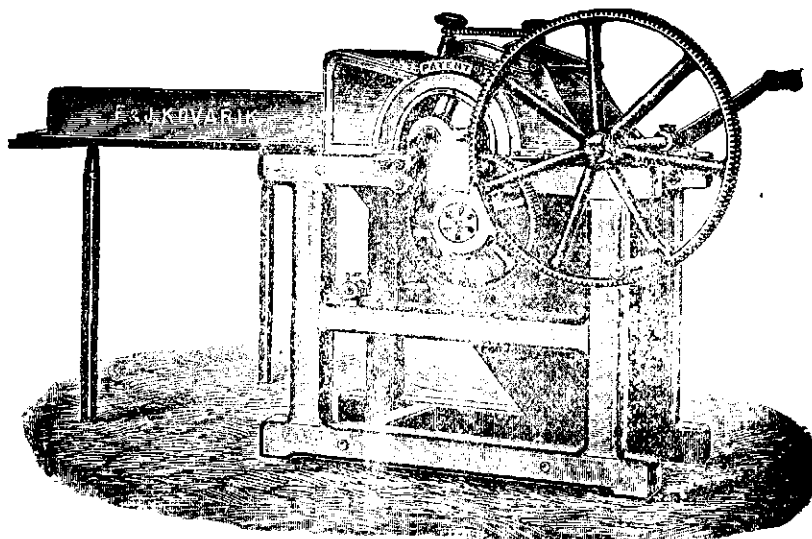

Cataloguri de prețuri
se trimit portofranco.

Motoare recunoscute cu
funcționare sigură aparate
pentru pomparea gazului,
instrumente de îmblățit,
mașini favorite de

Kovarik F. și I.

Fabrică de mașini și turnătorie de fer de Prosznitz.
Budapesta, V., piața Szabadság 14.

Se caută agenți de
::: încredere. :::

sămănat adânc și la suprafață,
mașini de arat, cosit și alte mașini agricole,
fabricațiile cele mai bune.